Dojčanské noviny

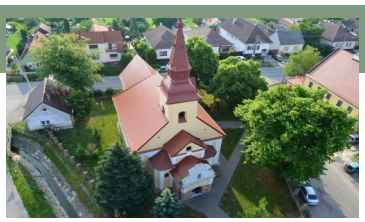

Ročník XIII. číslo 1 Marec 2024

PRICHÁDZA JAR, VŠETKO SA PREBÚDZA

V tomto roku akosi priskoro. Február nás prekvapil vysokými teplotami. Príroda sa začala prebúdzať. Aj klimatológovia a meteorológovia skonštatovali, že to bol najteplejší február v histórii meraní. Teploty prvých marcových dní sú teplotami poslednej aprílovej dekády, a preto sme sa rozhodli preložiť čistenie obce a jej okolia o mesiac skôr. Počasie bolo v sobotu aj v nedeľu prijateľné, ani zima, ani teplo. V nedeľu fúkal silný vietor. V sobotu sme sa zišli **až** šiesti, ktorí prišli zbierať odpad, z toho dvaja poslanci Beáta Bátorová a Gregor Masaryk a jedna členka komisie Barbara Španková. Preto sme sa vybrali čistiť úsek od kaplnky po bioskládku, vrátane autobusových zastávok pri hlavnej ceste. Môžem povedať, že nás prekvapilo, koľko nového odpadu sa tu nachádzalo. Čerstvá ryža ešte bez známok plesne v uzavretom vrecúšku, modré vedro od klébru, ktoré nebolo ešte ani opršané, plastové fľaše a plechovky od nápojov i napriek tomu, že sa zálohujú. Plechovky, sklenené poháre od zaváranín, plastové hračky, oblečenie, pneumatiky, plastové fľaše naplnené olejom... Ešte stále sa nájdu ľudia, ktorí na bioskládku vyvezú bioodpad vo vreci od granúl, pričom toto vrece sa v prírode nerozloží, keďže je z kombinovaných materiálov a patrí do plastu. Šiesti ľudia nazbierali plnú traktorovú vlečku odpadu, čo predstavuje jeden plný kontajner. Odpadu, ktorý ak sa bežne nezbiera na mesačnej báze, zbiera sa v obci minimálne dvakrát do roka. Mrzí ma, že niektorí z nás si stále neuvedomujú, že odpad, ktorý vyhodia niekde do výmoľa je oveľa drahší, ako keby sme ho vyseparovali, či vyhodili do komunálneho odpadu. Zaplatíme ho nakoniec všetci.

V nedeľu priložili ruku k čisteniu okolia najmä poľovníci a priatelia lesa a poľovníctva. Prišli pomôcť aj deti Samko, Vivienka, Saška, Alex. Vyčistili les pri Vendelínovi smerom k Bištave aj do Morávkovej doliny, háj spodok, Mešťankových olšie, chotárová cesta od strelnice, okolie poľovníckej chaty a priehrady. Tridsať ľudí, ktorí zbierali a zároveň odvážali odpad, za tri hodiny zaplnili ďalšie dva veľkoobjemové kontajnery a na ďalší kontajner zostal odpad na traktorovej vlečke, lebo sa nezmestil do kontajnerov. Odpad v lesoch, hájoch či pri cestách v našom chotári možno nepriviezli len naši obyvatelia, ale aj obyvatelia z iných obcí. Ale je to odpad, ktorý nakoniec zaplatíme všetci. **Je to daň za našu ľahostajnosť, nevšímavosť.** Radi sa ideme prejsť do lesa, cez polia. Viem, že niektorí na svojich prechádzkach zbierajú odpad, prípadne, ak zistia nelegálnu skládku, oznámia ju na Obecnom úrade. Ale mnohí len ofrflú, že nemajú kam ísť, v lese, pri poľnej ceste je neporiadok. Niekomu sa ťaží ísť na bioskládku vyviezť bioodpad, a tak ho vysype na kopu pri kanáli skraja lesného porastu, len aby mal doma čisto a ako to vyzerá pár krokov od domu je mu ľahostajné. Pritom by stačilo, aby bioodpad zaviezol na vytvorené miesto na Hliníku, alebo aby aspoň kopu bioodpadu vysypal v lese hlbšie a navyše ju rozhrabal.

Odmenou pre nás, ktorí sme priložili ruku k dielu a čistili okolie obce, bola rozvíjajúca sa príroda – snežienky, fialky, rozkvitajúce trnky a spievajúce vtáčiky.

Skúsme sa nad sebou zamyslieť, skúsme vnímať aj iných a svoje okolie, nebuďme zahľadení len do seba. Zber odpadu v okolí, čisté životné prostredie je len jeden dielik z obrovskej mozaiky života. Život by nemal byť len o vlastnom živote v uzatvorenej bubline, ale o živote v spoločnosti, z ktorej nemáme len brať, no máme jej aj dávať.

Slavomíra Melišová
starostka obce

VÝPISY Z UZNESENÍ ZO ZASADNUTÍ OBECNÉHO ZASTUPITEĽSTVA - 14.12.2023 A 22.2.2024

Obecné zastupiteľstvo v Dojči schvaľuje:

- *6. zmenu rozpočtu na rok 2023;*
- *zvýšenie rozpočtových príjmov a výdavkov na rok 2023 a presun medzi rozpočtovými podpoložkami;*
- *rozpočet obce Dojč na rok 2024 bez programovej štruktúry;*
- *Všeobecne záväzné nariadenie (ďalej len VZN) o podmienkach určovania a vyberania miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území obce Dojč na rok 2024;*
- *VZN o miestnych daniach na území obce Dojč na rok 2024;*
- *VZN o miestnom poplatku za rozvoj v k.ú. Dojč;*
- *VZN Prevádzkový poriadok pohrebiska;*
- *VZN o poskytovaní sociálnych služieb a spôsobe a výške úhrad za sociálne služby v Komunitnom centre Dojč;*
- *VZN o určení názvu ulíc a iných ver. priestranstiev v obci Dojč;*
- *VZN o spôsobe číslovania stavieb v obci Dojč;*
- *VZN o podmienkach státia vozidiel na území obce Dojč a poplatku za parkovanie motorových vozidiel na parkovisku pri cintoríne;*
- *plán kontrolnej činnosti hlav. kontrolóra na 1. polrok 2024;*
- *Zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce Dojč;*
- *sadzobník poplatkov mimo správneho konania nasledovne:*

Spoplatnený úkon	***Výška poplatku***
Komerčné hlášky v miest. rozhlase typu ponuka práce, reklama	5,00 €
Komerčné hlášky v miestnom rozhlase – politická reklama	50,00 €
Vyvesenie komerčnej inzercie na webe, na vývesnej tabuli v obci 1 miesto / týždeň	20,00 €
Poplatok za úkon alebo konanie s vydaním rozhodnutia, povolenia, súhlasu, záväzného stanoviska a vyjadrenia obce	10,00 €
Vydanie iných potvrdení (napr. o žití)	3,00 €
Potvrdenie o veku stavby	10,00 €
Poskytnutie tlačiva splnomocnenia, čestného vyhlásenia na vlastnú žiadosť	20,00 €
Overenie podpisu a kópie dokumentov mimo stránkových hodín Obecného úradu	30,00 €
Overenie podpisu a kópie dokumentov mimo Obecného úradu (okrem imobilných)	30,00 €
Hláška v miestnom rozhlase (predaj na trhovom mieste, podujatia podnikateľských subjektov)	5,00 €
Predajné miesto	5,00 €

- *zriadenie vecného bremena v prospech Západoslovenskej distribučnej na stavbu „Dojč – rozšírenie NN rozvodu" na parc. č. 2260/1 v rozsahu GP č. 85/2023, vyhotoveným GEOKON, s.r.o., IČO: 46998446 dňa 06.11.2023, autorizačne overeným Ing. Petrom Ladislavom, dňa 13.11.2023, úradne overený Katastrálnym odborom Okresného úradu v Senici Ing. Tomášom Blanárikom pod číslom G1-851/2023 dňa 4.12.2023, s jednorazovou odplatou vo výške 200,- €;*
- *prenájom nebytových priestorov v Hasičskej zbrojnici, parc. č. 2366/13 zastavaná ploch a nádvorie, zapísané na Okresnom úrade Senica, katastrálny odbor, katastrálne územie Dojč, obec Dojč na LV č. 912 miestnosť s plochou 25,3m² na prevádzku služby (poskytovanie masáží) v zmysle zásad hospodárenia a nakladania s majetkom obce čl. 37;*
- *1. zmenu rozpočtu na rok 2024;*
- *prerozdelenie dotácií z rozpočtu obce na rok 2024 nasledovne:*

1. ZO JDS Dojč– *vo výške* ***1.200 €,*** *účel použitia výstava Nitra, športové hry členov, cestovné na zájazd do Prahy, žiadosť o dotáciu zaevidovaná 24.11.2023, OD/2763/2023;*

2. TJ Dojč *– vo výške* ***3.120,00 €,*** *účel použitia na Súťažný ročníka 2023/24 a na súťažného ročníka 2024/25, žiadosť o dotáciu zaevidovaná 29.11.2023, OD/2776/2023;*

3. DHZ Dojč *– vo výške* ***1.600,00 €****, fašiang, Nočná hasičská súťaž o pohár starostky obce Dojči, športová, zásahová a záchranná činnosť DHZ, žiadosť o dotáciu zaevidovaná 30.11.2023, OD/2801/2023;*

- ***mimoriadnu dotáciu pre:***

1. MO MS v Dojči *– vo výške* ***200,00 €****, účel použitia „Detský deň s Maticou slovenskou" tradičné podujatie (minivýstava domácich zvierat, súťaže, kvízy, poznávanie, spoločenské hry s tematikou Slovenska, našej obce) podujatie je určené pre deti predškolského a mladšieho školského veku - žiadosť o dotáciu zaevidovaná 19.02.2024, OD/223/2024;*

2. Poľovnícke združenie Dojč *– vo výške* ***1.700 €****, materiál na obnovu kultúrnej a spoločenskej hodnoty poľovníckej chaty, ktorú využívajú obyvatelia obce, spoločenské organizácie z obce Dojč a Poľovnícke združenie Dojč, žiadosť o dotáciu zaevidovaná 22.02.2024, OD/223/2024.*

- ***zámenu pozemkov*** *parcela č. 319/2 zastavaná plocha a nádvorie o výmere 71 m², zapísaná na LV č. 912 katastrálne územie Dojč, vo vlastníctve Obce Dojč v celosti 1/1 za pozemok parcelu č. 11473 orná pôda vo výmere 2723 m², zapísaná na LV č. 5381 katastrálne územie Dojč, vo vlastníctve Silvestra Reháka. Hodnota pozemku parcely č. 319/2 je 25,- EUR za 1 m² a hodnota pozemku parcely č. 11473 je 0,5194 EUR za 1 m². Rozdiel v hodnote pozemkov nebude Silvester Rehák Obci Dojč doplácať. Silvester Rehák zaplatí všetky náklady spojené s prevodom;*
- *odpredaj pozemku vo vlastníctve Obce Dojč v rámci vyhláseného generálneho pardonu zo 17.8.2023, uznesenie č. 98/2022-2026/UOZ na základe žiadosti Rudolfa Jankoviča a manž. Anny Jankovičovej rod. Sekáčovej, Dojč 422, zo dňa 21.12.2023 – časť parcely č. 1297/2, zapísanej na LV č. 705 pod B 1 podiel 1/220, katastrálne územie Dojč, obec Dojč, odčlenenej GP č. 86/2023 vypracovaným geodetom Pavlom Kondrlom dňa 4.12.2023, autorizačne overeným Ing. Petrom Ladislavom dňa 4.12.2023, úradne overeným Okresným úradom Senica, katastrálny odbor, dňa 4.1.2024 pod č. G1-933/2023 a označenej ako novoutvorená parcela č. 1297/5 zastavaná plocha a nádvorie o výmere 38 m² v podiele 1/220, výmera podielu je 0,1727 m², za kúpnu cenu 25,- EUR za 1 m² pozemku, t.j. za kúpnu cenu 4,32 EUR, s tým, že kupujúci zaplatia všetky náklady spojené s prevodom najneskôr do 31.12.2024.*

Obecné zastupiteľstvo v Dojči berie na vedomie:

- *odborné stanovisko hlavného kontrolóra obce Dojč k návrhu rozpočtu na rok 2024;*
- *viacročný rozpočet na roky 2025 a 2026 bez programovej štruktúry;*
- *správu hlavného kontrolóra obce Dojč o výsledkoch kontrol v ZŠ s MŠ v školských rokoch 2021/2022 a 2022/2023;*
- *Správu o výsledkoch a podmienkach výchovno-vzdelávacej činnosti ZŠ s MŠ za školský rok 2022/2023;*
- *výsledok VO na odvoz a likvidáciu KO v obci Dojč;*
- *podané žiadosti o NFP na Znižovanie energetickej náročnosti budov ZŠ s MŠ vrátane revitalizácie ihrísk, žiadosti o dotáciu na Environmentálny fond – kanalizácia Kolónia;*
- *výzvu ZSE o oreze stromov;*
- *žiadosť o tombolu DPO Senica;*
- *ústny dopyt na usporiadanie pozemkov Jozefa Daneka, Dojč 112, Milana Žilínka Dojč 415;*
- *informáciu o úhrade daní a poplatkov v roku 2023;*
- *správu o činnosti starostky od 11.8.2023 – 14.12.2023;*
- *Správu hlavného kontrolóra obce o kontrolnej činnosti za rok 2023 a Správu hlav. kontrolóra obce o výsledkoch kontroly;*
- *Žiadosti o zámenu pozemkov Jozefa Chudého s manž.*

Katarínou a Milana Žilínka s manž. Monikou;

- *Pripravované podujatia obce:*

13.4. a 14.4. čistenie obce a jej okolia (prípadne skorší termín z dôvodu teplého počasia);
20.4. Boršice, 35. výročie FS Pentla;
28.4. divadelné predstavenie divadla Gbelík „Červené šatky";
1.5. retrooslavy 1. mája;
4.5. Moravsko-slovenský bežecký pohár 2024 – Dojčanská „9"
10.5. Deň matiek v spolupráci so ZŠ s MŠ v areáli školy;
1.6. MDD v športovom areáli obce.

Obecné zastupiteľstvo v Dojči berie na vedomie informáciu o:

- *prezidentských voľbách 23.3. a 6.4.;*
- *voľbách do Európskeho parlamentu 8.6.;*
- *miere vytriedenia za rok 2023;*
- *obchodnej verejnej súťaži na poľnohospodársku pôdu na vybudovanie ovocného sadu;*
- *kybernetickej bezpečnosti obce;*
- *výzve na vodozádržné opatrenia – vybudovanie dažďového jazierka v parku Pod akropolou;*
- *úvere z Environment. fondu na dobudovanie kanalizácie v obci;*
- *komunikácii s BVS, a.s., Ing. Havlom o prebudovaní ČOV a prechode vlastníckych práv*
- *správa o činnosti starostky.*

Obecné zastupiteľstvo v Dojči súhlasí:

- *s prenájmom pozemkov parc. č. 8391, druh pozemku orná pôda, o výmere 18.091 m², zapísanej na LV 4700 a parc. č. 8148, druh pozemku ostatná plocha, o výmere 13564 m², zapísanej na LV 4700 , parc.č. 8327, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, o výmere 12.068 m², zapísanej na LV 4700 a ustanovuje spôsob podľa zásad hospodárenia čl. 36 verejná obchodná súťaž.*

  Podmienky VOS:
  - *Pozemky sa prenajímajú na vybudovanie ovocného sadu.*
  - *Doba prenájmu 10 rokov.*
  - *Najnižšia cena nájmu bude určená prieskumom trhu do 15 pracovných dní.*
  - *Nájomné bude indexované vzhľadom na výšku ročnej inflácie k 1.2. príslušného kalendárneho roka.*
  - *Po skončení nájmu možnosť opcie jedenkrát na obdobie 10 rokov.*
  - *Po skončení nájmu alebo nevyužití opcie je nájomca povinný dať pozemok do pôvodného stavu, ak obecné zastupiteľstvo pred skončením nájmu nerozhodne inak.*
  - *Pozemky nie je možné oplotiť.*
- *s preverovaním podmienok umiestnenia veterných elektrární v katastri obce Dojč spoločnosťami WKS Energia I s.r.o., so sídlom Galvaniho 7/D, 821 04 Bratislava, Slovensko, IČO: 45 409 200, zapísaná v obchodnom registri Mestského súdu Bratislava III., oddiel: Sro, vložka č. 63319/B, konajúca konateľom: Markus Winter a SLOWEB s.r.o., so sídlom Viedenská cesta 5, 851 01 Bratislava, Slovensko, IČO: 52 921 743, zapísaná v obchodnom registri Mestského súdu Bratislava III., oddiel: Sro, vložka č. 143810/B, konajúca konateľmi: Thomas Podlesak a Michaela Lužová a uzatvorením zmluvy o spolupráci.*

Obecné zastupiteľstvo v Dojči nesúhlasí:

- *so zámenou parcely č. 323/2 za parcelu č. 8206 z dôvodu nedostatočnej výmery parcely 8206 ako zamieňaného pozemku na základe žiadosti Jarmily Lisickej, Dojč 147, zo dňa 18.9.2023;*
- *odpredajom pozemku časti parcely č. 551/1 vo vlastníctve Obce Dojč v rámci vyhláseného generálneho pardonu z 17.8.2023, uznesenie č. 98/2022-2026/UOZ na základe žiadosti Ing. Pavla Zelenku, Dojč 379 z dôvodu, že sa jedná o obecný pozemok pre územnú rezervu na uloženie inžinierskych sietí.*

Obecné zastupiteľstvo v Dojči dopĺňa:

- *zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce čl. 39 zriadenie vecného bremena, odplata 1€/bm, minimálne 200,- eur.*

Obecné zastupiteľstvo v Dojči zamieta:

- *žiadosť o dotáciu MO Matice slovenskej v Dojči na podujatie „Poznaj svoju obec".*

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

Narodili sa:

Ervín Černoch, Adela Zichová,
Axel Bila, Theodor Marcin

Zosobášili sa:

Tomáš Kubis – Kristína Štvrtecká
Ivan Malík – Petra Fajnová

Zomreli:

Štefan Juriga, Eva Zuščíková,
Karolína Wiechová,
Jolana Žilinková, Viliam Mihalovič

Prisťahovali sa, nový trvalý pobyt:

Stanislava Šimková, Kristína Kubisová,
Jana Pavúčková, Alexander Anton Laios,
Sebastian Philip Laios, Damián Marek,
Andrea Šimková, Vladimír Šimek,
Dušana Petráková, Jakub Beles,
Kristína Jirmanová, Samuel Sadloň,
Sebastian Sadloň, Eduard Sadloň,
Marian Duchoslav,
Ivan Chalupa, Vladimír Chocholáček,
Ivana Chocholáčková, Viktória Chocholáčková
Natália Chocholáčková, Jakub Matta,
Michaela Martinkovičová, Andrej Martinkovič
Zuzana Maderičová, Martin Maderič

Odsťahovali sa:

Mgr. Paulína Podoliaková, Damián Marek,
Dagmar Morávková,
Ela Drinková, Diana Drinková

DOPLNENIE EVIDENCIE PSOV

Veríme, že všetci majitelia psíkov sa o svojich spoločníkov starajú niekedy lepšie ako sami o seba. Občas sa ale stane, že psík si nájde cestu z dvora na ulicu a pobehuje po dedine. Niekedy obyvatelia volajú na úrad a my psíka hľadáme, beháme po uliciach. Niekedy sa psík dá chytiť a privedú ho priamo k nám na úrad.

I keď má každý prihlásený pes pridelenú identifikačnú známku obce Dojč, málokedy ju má aj ten zatúlaný. Aby sme skrátili proces pátrania po majiteľovi a pes sa mohol čo najskôr vrátiť domov, zakúpili sme na obec čítačku čipov.

Preto sa obraciame na Vás, majiteľov psov, so žiadosťou o doplnenie údajov do evidenčnej karty psa. Údaje môžete vpísať do návratky, ktorú nájdete na tomto odkaze: https://www.dojc.sk/zivot-v-obci/novinky/oznam-pre-majitelov-psikov-969sk.html alebo nám napíšte mail na adresu: obec@dojc.sk, do predmetu napíšte „Doplnenie evidencie psov“ a v texte uveďte: ***meno majiteľa psa, číslo domu, evidenčné číslo čipu a môžete pripojiť aj aktuálnu fotografiu vášho psíka***. Ak ste majiteľom viacerých psov, za každého vyplňte návratku zvlášť.

Ak Váš psík patrí k tým utečencom, ktorí nás pravidelne zamestnávajú a dbajú o našu kondíciu, prosím, urobte potrebné opatrenia, aby pes neutekal. Nejde len o život a bezpečnosť Vášho psa, ale hlavne o chodcov, šoférov a všetkých účastníkov premávky.

Ďakujeme tým, ktorí nám už údaje o svojich miláčikoch poskytli.

ZMENA V ORGANIZÁCII DOPRAVY - CHCEME PRE DETI LEN TO NAJLEPŠIE???

Je otázne, či ľudia poznajú dopravné značky alebo ich jednoducho nerešpektujú. Pri vjazde do areálu školy je značkou „Zákaz vjazdu“ ....

Ste pravidelným čitateľom našich novín? Určite je vám úvod tohto článku známy. Asi sa inak nedá, len stále dookola opakovať, aby vodiči v areáli školy rešpektovali dopravné značenie a parkovali na vyznačených miestach. Skoro každý deň zamestnanci obce napomínajú a žiadajú návštevníkov zdravotného strediska, aby si svoje zle zaparkované autá preparkovali. Naposledy mala jedna šoférka takú drzosť, že nielenže išla do zákazu, ale následne zaparkovala na autobusovej zástavke pred školou.

Žiadame Vás, milí Dojčania, v prípade, že je nevyhnutné, aby ste do areálu školy išli autom, aby ste rešpektovali dopravné značenie, neparkovali na zeleni, v križovatke alebo na autobusovej zástavke a na parkovisko vchádzali v smere jednosmerky a zaparkovali prednou časťou auta k plotu v smere šikmého parkovania. A to aj v prípade, že je parkovisko voľné!!! „Zacúvané“ autá nemusia mať v prípade obsadenia 3 pozdĺžnych parkovacích miest dostatok priestoru na bezpečné opustenie parkoviska v stanovenom smere jazdy.

Skúsme si položiť otázku, či si dovolíme v Senici alebo v akomkoľvek cudzom meste či obci vojsť do protismeru, nerešpektovať zákaz parkovania, či nedodržiavať stanovenú rýchlosť???

Doma to chce mať každý pekné, čisté a usporiadané. Nechceme mať aj takú obec?

... Chce to trochu REŠPEKTU...

Denno-denný obrázok: vodič vchádzajúci do areálu ZŠ s MŠ nerešpektuje smer jazdy (VPRAVO!), vchádza do protismeru, zle zaparkuje a „inšpiruje“ ostatných, aby aj oni zle zaparkovali, prípadne zablokovali vjazd na parkovisko.

MIERA VYTRIEDENIA ZA ROK 2023

Máme za sebou štyri roky váženia zmesového komunálneho odpadu a úspešnú zmenu v platení za odpady. Paušál na osobu sme zmenili na výmer platby podľa vyprodukovaného komunálneho odpadu domácnosťou.

Dovoľte mi poďakovať sa všetkým zodpovedným obyvateľom. Vďaka Vášmu aktívnemu prístupu je miera vytriedenia za rok 2023 v našej obci **66,20%**. Pri miere vytriedenia nad 60% sa pre tento rok nemení výška skládkovacieho poplatku štátu pre našu obec, a teda v roku 2024 zostáva na úrovni 11,- €/t.

SKLO, PAPIER, KOVY, PLASTY a BIOLOGICKY ROZLOŽITEĽNÝ ODPAD Z KUCHYNE A ZÁHRAD sú komodity, ktoré **(ak chceme!)** dokážeme vyseparovať zo zmesového komunálneho odpadu. Od roku 2019 má podiel týchto separovaných zložiek na celkovom množstve vyprodukovaných odpadov z domácností veľký vplyv na cenu uskladnenia komunálneho odpadu na skládke.

Obce a mestá, ktoré nedosiahli mieru vytriedenia nad 60% platia skládkovací poplatok v nasledovných sumách za tonu: **do 60% 15,- €/t, 50-40% 18€/t, 40-30% 22,- €/t, 30-20% 27,- €/t, 20-10 30,- €/t.**

Skladba poplatku za odpad je oveľa komplexnejšia a skládkovací poplatok je len jednou z jeho zložiek. Každoročným zvyšovaním miery vytriedenia držíme úroveň tohto poplatku na cca rovnakej úrovni už od roku 2018. Ak by sme graf prekrútili, ak by sme netriedili, namiesto miery vytriedenia by sa nám zvyšoval poplatok ... Tu je dôkaz, či má triedenie zmysel.

Vážení obyvatelia, ešte raz Vám ďakujem, že Vám nie je ľahostajná starostlivosť o životné prostredie, a v neposlednom rade hlavne Vaša peňaženka. Aj naďalej sa venujte separovaniu odpadov, pretože separovať **má** význam, má pozitívny dopad na naše životné prostredie i na udržanie financovania odpadu v našej obci.

Slavomíra Melišová

VYTRIEDENÉ ZLOŽKY 2023 / t			
Sklo	27,95	Nebezpečný odpad	3,518
Plasty	38,68	Elektroodpad	5,406
Kovové obaly	2,57	BRKO	1,078
Kovy z výkupní	128,339	BRO	3,31
Papier	31,187	Drevo	7,89
VKM (tetrapaky)	1,53	Oleje a tuky	0,348
Šatstvo	7,81	**SPOLU: 259,616 tony**	

ODPAD NA SKLÁDKOVANIE 2023 / t	
Drobný stavebný odpad (DSO)	5,51
Objemný odpad	18,32
Zmesový komunálny odpad (ZKO)	108,69
SPOLU	**132,52 tony**

CELKOVÝ OBJEM ODPADU 2023 / t	
TRIEDENÝ ZBER	259,616
ODPAD NA SKLÁDKOVANIE	132,52
ODPADY SPOLU	**392,136**
MIERA VYTRIEDENIA 2023	**66,20%**

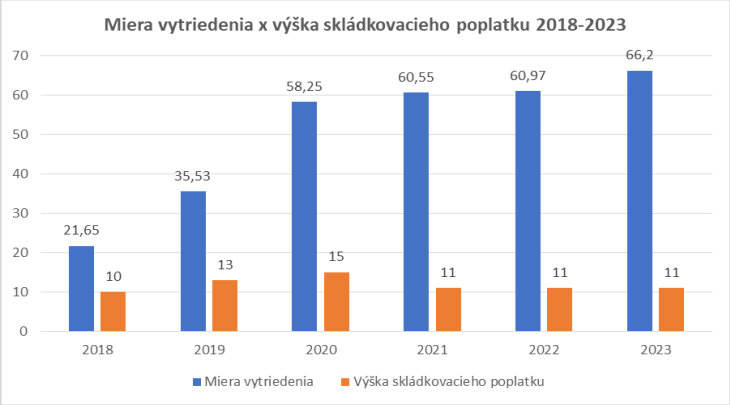

OZNÁMENIE

V januári Vám bolo doručené oznámenie v zmysle VZN 4/2023 čl. 6, v ktorom Vám obec oznámila:

1. Množstvo vyprodukovaného komunálneho odpadu na verejných priestranstvách za rok 2023: 3,75 kg na jedného obyvateľa. Tento sa znížil o trištvrte kilogramu oproti minulému roku.

2. Výšku reálnych nákladov obce na 1 kg komunálneho odpadu.
V roku 2023 je výška reálnych nákladov 0,33 €/1kg.

3. Zároveň bol pre každú domácnosť vypočítaný rozdiel:
Reálne náklady (kg 2023 x 0,33) - platba za ZKO z výmeru 2023 = **vyúčtovanie (kladné alebo záporné),** ktoré bude zúčtované vo výmere poplatku 2024.

4. Množstvo odpadu vyprodukovaného vašou domácnosťou za rok 2023.

ODPADY, ACH TIE ODPADY ...

JARNÝ ZBER KONÁROV

V dňoch 1. - 3. marca sa uskutočnil tradičný zber konárov. Zberné hniezda boli označené kolíkmi a červeno-bielou páskou za kultúrnym domom, na Závsí pri autobusovej zastávke a v parku na Kolónii.

Pri ozname o zbere konárov sme vás požiadali, aby ste konáre na zberné miesta ukladali, nie hádzali cez seba. Pichľavé konáre ruží, malín... uložili bokom, nie medzi konáre ovocných drevín.

Avšak zabudli sme asi upozorniť, že medzi konáre nepatrí drobný bioodpad ako lístie, či vyhrabaná tráva.

Alebo už sme ako v Amerike, kde musia napísať na kelímok s horúcou kávou, že káva môže byť horúca a môžete sa popáliť???

Taktiež sme „zabudli“ upozorniť, že medzi konáre nepatrí odpad z kuchyne... alebo si azda niekto myslel, že pripraví zamestnancom likvidujúcim tento odpad „raňajky“? **Kto to urobil sa môže hanbiť.** Kuchynský odpad sa dá zlikvidovať viacerými spôsobmi, tento však k nim nepatrí – zber konárov???

Pýtam sa sama seba: ***Prečo má niekto potrebu škodiť? Prečo si nevážime možnosti, ktoré nám život prináša? Prečo znevažuje prácu iných?***

Ďakujem všetkým tým, ktorí konáre ukladali, ktorí dali bokom pichľavé konáre a ktorí si vážia možnosť likvidácie bioodpadu obcou.

Bioodpad zamestnanci obecnej sročky odviezli, poštiepkovali a zberné miesta (hniezda) vyčistili.

ČISTENIE OBCE - 9.-10.3.2024

Akciu s názvom Čistenie obce, ktorú sme v minulých rokoch organizovali v apríli na Deň Zeme, sme presunuli na začiatok marca z jednoduchého dôvodu: výrazné oteplenie a rašenie vegetácie. Koncom apríla by sa nám odpad vo vysokej tráve ťažšie hľadal. Čo všetko sme našli v okolí obce ste sa dočítali na prvej strane. Tí ktorí sa zúčastnili, videli na vlastné oči. Pre tých, ktorí sa z akéhokoľvek dôvodu zúčastniť nemohli, uverejňujeme aspoň zopár fotografií.

FAQ - FREQUENTLY ASK QUESTIONS alebo ČASTO KLADENÉ OTÁZKY ODPAD, ODPAD, ODPAD...

MODRÉ VRECIA—odporúčame obyvateľom ukladať vytriedený papier do papierových krabíc alebo papierových nákupných tašiek. Pracovníci TS Senica tieto krabice alebo tašky zoberú a celé vhodia do auta. Ak sa im vôbec podarilo „vytriasť“ natlačené modré vrecia, všade po dedine poletovali papieriky.

ŽLTÉ VRECIA—obecná doručovateľka doručila do každej domácnosti rovnaký počet žltých vriec. Ak má niekto málo, príde na úrad a dostane ďalšie vrecia. Žiadame obyvateľov, aby žltými vrecami neplytvali, prázdne obaly dôkladne stláčali a používali tieto vrecia výhradne na účely triedeného zberu.

DROBNÝ STAVEBNÝ ODPAD a OBJEMNÝ ODPAD—naša obec nemá zberný dvor ani certifikovanú váhu, a tým pádom nemôže od obyvateľov prevziať stavebný a objemný odpad. Odporúčame obyvateľom, aby tieto druhy odpadu odvážali na zberný dvor Technických služieb Senica. Tam odpad odvážia a zapíšu si vaše iniciály. Následne TS Senica pošle obci faktúru. Každá domácnosť môže bezodplatne na tomto zbernom dvore odovzdať 300 kg **objemného odpadu** za rok. Ak domácnosť odovzdá viac kilogramov, rozdiel jej bude obcou vyfakturovaný. **Drobný stavebný odpad** sa prefakturuje v plnom rozsahu.

PNEUMATIKY—obec nie je oprávnená zberať tento druh odpadu. Pneumatiky odovzdajte v pneuservisoch.

V SOBOTU 13. 4. 2024
OD 8:00 DO 12:00 HODINY

sa uskutoční zber:

ŠATSTVA PRE CHARITU, ELEKTROODPADU, NEBEZPEČNÉHO ODPADU A ŽELEZA.

Šatstvo prineste oprané v priehľadných vreciach do zasadačky Obecného úradu.

Elektroodpad, nebezpečný odpad a železo vyložte v deň zberu ráno pred rodinný dom, nie skôr!

AK ODPAD ODOVZDÁTE / ODPREDÁTE „KOŽKÁROVI“ UBERÁTE OBCI KILOGRAMY DO MIERY VYTRIEDENIA!

19. - 21. 4. 2024
bude pred budovou OÚ umiestnený kontajner na nepoužiteľné šatstvo a iný textil.

AKO POMÔCŤ BLÍZKEMU SPRÁVNE A VČAS

PhDr. Zuzana Fabianová MBA
autorka článku

Zhoršeniu zdravia u seniora sa dá často účinne predchádzať dodržaním preventívnych pravidiel pre zachovanie zdravia o seniora v riziku zhoršenia zdravotného stavu. Jednou z najčastejších príčin zhoršenia býva nesprávne užívanie liekov. Ďalšími faktormi bežne bývajú nedostatočná ochrana pred infekciou, nedostatok pohybu, nevyvážená strava, podvýživa alebo nedostatok vitamínov (nízky príjem ovocia a zeleniny), či železa (znížený príjem mäsa). Zhoršená koordinácia pohybov znamená zvýšené riziko pádu alebo úrazu. Opatrnosť, úprava prostredia, dostatok oporných bodov, vhodná obuv sú dôležité detaily, ktoré môžu riziko úrazu znížiť. Aj napriek zvýšenej kontrole spomínaných oblastí, je pravdepodobné, že zhoršenie zdravotného stavu u seniora raz príde, a to náhle a nečakane.

Zhoršenie zdravia prichádza ruka v ruke so zhoršením kondície a sebestačnosti. Pobyt v nemocnici môže trvať pár dní a bezvládna osoba býva prepustená domov. Pre rodinu to znamená, že bude čeliť zabezpečeniu celodennej starostlivosti o svojho blízkeho. Vo svojej praxi sa veľmi často stretávam s tým, že rodina býva zaskočená a bezradná, je preto veľmi vhodné byť na túto situáciu pripravený. Postarať sa o bezvládneho seniora býva veľmi náročné. Chýbajú zručnosti, znalosti, fyzická sila, čas, ak sú všetci zamestnaní. Často sa stáva, že deti bezvládnych rodičov žijú svoj zabehnutý život vo vzdialenom meste alebo v zahraničí. Zariadenia sociálnych služieb sú plne obsadené a vybaviť miesto zo dňa na deň býva veľký problém. Nevyhnutné je vybaviť rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu podľa druhu sociálnej služby. Spomedzi druhov sociálnych služieb je pre seniorov najvhodnejšie zariadenie pre seniorov, v prípade pokročilej demencie alebo Parkinsonovej choroby ide o špecializované zariadenie. V prípade zariadenia pre seniorov je potrebné, aby príbuzní vyplnili žiadosť o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu a praktický lekár vyplnil lekársky nález na posúdenie odkázanosti na sociálnu službu. Tieto dva dokumenty príbuzný zanesie na sociálny odbor na mestskom alebo obecnom úrade, následne je úrad povinný do 30 dní vydať rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu, v ktorom je uvedený aj druh sociálnej služby a stupeň odkázanosti. Toto rozhodnutie je použiteľné pre ktorékoľvek zariadenie pre seniorov na Slovensku. V prípade špecializovaného zariadenia sa vypisuje žiadosť o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu podľa informácií príslušného vyššieho územného celku. Aj tu je potrebný lekársky nález od praktického lekára, no navyše je nevyhnutný lekársky nález od špecialistu (psychiatra alebo neurológa). Tieto tri dokumenty je potrebné podať na sociálnom odbore príslušného vyššieho územného celku. Tiež platí to, že úrad má 30 dní na vydanie rozhodnutia. Zároveň, po vydaní tohto rozhodnutia je potrebné vypísať žiadosť o zabezpečenie sociálnej služby, pričom v tejto žiadosti uvádza konkrétne zariadenie, kde chcú príbuzní svojho blízkeho umiestniť. Vyššie územné celky si vedú poradovníky. Určite je veľkou výhodou mať rozhodnutie vybavené v predstihu, a zároveň podať žiadosť o zabezpečenie sociálnej služby. Tým pádom je už zabezpečené zaradenie do poradovníka – kľúčový predpoklad pre včasné umiestnenie v prípade vzniku naliehavej situácie. Je však možné počítať aj s možnosťou žiadosti o bezodkladnom umiestnení klienta do zariadenia v prípade ohrozenia života a zdravia. Aj v takýchto prípadoch je však potrebné podať si žiadosť o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu v príslušnom obecnom alebo mestskom úrade/VÚC. Prehľad existujúcich zariadení je dostupný na stránke Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR (Informačný systém sociálnych služieb) alebo na Portáli Malina (www.portalmalina.sk), ktorý pomôže nájsť najvhodnejšie zariadenie po zadaní kritérií výberu. Je relatívnou novinkou, že na Slovensku existuje sieť zariadení sociálnych služieb, ktoré sú zároveň poskytovateľmi ošetrovateľskej starostlivosti na základe zmluvného vzťahu so zdravotnou poisťovňou. Tieto zariadenia je vhodné osloviť v prípade potreby odbornej ošetrovateľskej (sesterskej) starostlivosti z dôvodu vysokého stupňa bezvládnosti, vysokého rizika vzniku alebo prítomnosti preležanín, nedostatočnej výžive a v mnohých ďalších prípadoch pokračujúceho zhoršovania zdravia. Najvyššia úroveň o zdravie a potreby dlhodobo chorého prostredníctvom nepretržitej, vysoko kvalifikovanej ošetrovateľskej starostlivosti je zabezpečená v domoch ošetrovateľskej starostlivosti, ktoré sú zdravotníckymi zariadeniami a princíp prijatia je úplne iný ako v zariadeniach sociálnych služieb. Postačuje návrh ošetrujúceho lekára a ak je v dome voľné miesto, prijatie je možné aj bezodkladne. Čas pobytu je však

obmedzený najviac na 3 mesiace, aj keď v niektorých odôvodnených prípadoch je to so súhlasom revízneho lekára možné aj dlhšie.

V závere tohto príspevku vás chcem povzbudiť. Vo svojej praxi sa stretávam s mnohými ľuďmi, pacientmi/klientmi a tiež s ich rodinami. Verte mi, že ak chcete pomôcť, tak to určite dokážete. Lebo na to nie ste sami a povedie vás dobré srdce.

PhDr. Zuzana Fabianová, MBA
predsedníčka sekcie ošetrovateľstva Asociácie poskytovateľov sociálnych služieb SR
generálna manažérka komplexu zariadení a služieb
predsedníčka Odborných pracovných skupín MZ SR pre tvorbu ŠDTP pre odb. Ošetrovateľstvo a Dlhodobú starostlivosť
TOP manažérka kvality SR 2015 v kategórii Sektor verejnej správy

AKTIVITA NAJSTARŠÍCH

Je všeobecne známe, že pohyb má blahodarný vplyv na celkový zdravotný stav človeka, na jeho fyzickú zdatnosť, na mozog a pamäť. Nie je rozhodujúce, či ide o športový výkon, či o snahu hýbať sa. To, čo o pohybe vieme, je často príliš všeobecné, inými slovami, nevieme toho dosť. Rodičia neuvážene ospravedlňujú svoje deti na hodinách telesnej výchovy a športu v škole. Mladí sa radi vyhovárajú na rôzne zdravotné problémy. Dievčatá na osobnú neschopnosť počas svojich fyziologických dní. Spolu s kolegami to zažívam denne v školskej praxi.

Seniori našej obce nám všetkým však môžu byť svetlým príkladom. Mnohí sú známi tým, že sa denne vyberú na vychádzku po uliciach obce. Paradoxne práve v nedeľu sú ulice pusté, vyprázdnené. Prečo? Sedíme? Spíme? Jeme? Leňošíme?

Viacerí starší ľudia sú na tom neraz lepšie ako my, ľudia v produktívnom veku, mládež a deti, ktorí si denne nenájdeme čas na relax v podobe pohybu. Je dobré naprogramovať sa na to, že každých 48 hodín potrebujeme dávku intenzívnejšieho pohybu. Ak v lete radi plávame, či bicyklujeme, na jeseň a zimu by sme mali mať vymyslené ďalšie alternatívy, či už je to krytý bazén, prechádzky, doma pred televízorom stacionárny bicykel či eliptický trenažér, ktorý zachráni situáciu a zabezpečí nám potrebnú dávku pohybu aj v prípade, že na iné nie je čas. Ministerstvo zdravotníctva už schválilo štandardy pre preventívnu starostlivosť o pacientov s chronickými chorobami, ktoré zohľadňujú pohyb ako prostriedok na zlepšenie zdravia. Deti by mali od malička vnímať, že majú viesť zdravý spôsob života. Áno, je to presne tak. Všetci vieme, že deti napodobňujú svojich rodičov i dospelých. A budú preberať aj naše pohybové návyky. Preto sa pokúsme spolu pre pohyb urobiť viac.

Svetlým príkladom je dvojica najstarších Dojčanov. Pán Valentín Vach (91) a pani Albína Krátka (89), vidíte ich v zábere na foto. Stretli sme sa spolu počas nedeľnej februárovej vychádzky. Prechádzajú sa údajne denne. Žiarili. Ja som bola uchvátená z ich aktivity. Ulica frekventovanej časti obce bola práve v poobedňajšom, nedeľnom čase veľmi pustá. Obdivovala som ich schopnosť pohybu, záujem a energiu kráčať, žiť...

Počas spoločného rozhovoru som sa dozvedela, že v čase okolo druhej poobede radi vyjdú na prechádzku. Pán Vach pracoval celý život manuálne. Obaja po príchode domov zo zamestnania pokračovali s domácimi prácami vo svojich domácnostiach. Pracovali viac ako dosť a pohybu sa venujú doteraz.

Rodičia i starí rodičia, chcete zostať zdraví pre vaše deti či vnúčatá a zároveň ich viesť k zdravému spôsobu života? Kráčajte v duchu našich obdivuhodných seniorov!

Dôležité je pochopenie významu zníženia hmotnosti a zvýšenia pohybovej aktivity. Prijatie tejto myšlienky. A potom sa treba naučiť žiť troška inak. Zmeniť svoje návyky. Keď o pohybe a jeho účinkoch toľko vieme, tak si preň miesto v živote jednoducho nájdeme. Sama sa vynasnažím, chýba mi.

Zuzana Macková

ČINNOSŤ JEDNOTY DÔCHODCOV SLOVENSKA V DOJČI

Dňa 28. decembra 2023 sme sa rozlúčili so starým rokom už tradične Silvestrovskou kapustnicou. Podujatia sa zúčastnilo 59 dôchodcov, do tanca i na počúvanie nám zahrala hudobná skupina Čvančaranka. Deviatim jubilantom sme vinšovali veľa zdravia a rodinnej pohody, tiež nás čakala bohatá tombola.

18. marca 2024 - Výročná členská schôdza, na ktorej sme schválili plán práce na tento rok, minútou ticha si uctili našich členov, ktorí nás v uplynulom roku opustili, privítali nových členov a pogratulovali jubilantom. Samozrejme nechýbala ani šnicla so šalátom.

27. marca 2024 o 10:00 hod. sa uskutočnilo v Miestnej ľudovej knižnici súťažné dopoludnie na tému „Milujem Slovensko“. Viac info aj fotografie uvidíte v budúcom čísle novín.

25. apríla 2024 plánujeme navštíviť výstavu kvetín Gardénia v Nitre, prihlásiť sa môžu členovia i nečlenovia organizácie.

Takisto máme v pláne návštevu divadla, športové hry, zdravotnú prednášku, návštevu Prahy i kúpanie v Dunajskej Strede.

Aj pre tento rok sme splnili podmienky a registrovali sa ako príjemca 2% z daní našich detí a vnukov.

Touto cestou Vás chcem požiadať, milí čitatelia, o takúto podporu nášho združenia a vopred ďakujem tým, ktorí sa rozhodnú darovať svoje 2 - 3% nám, aktívnym seniorom - ZO JDS Dojč.

Želáme si, aby sme si v roku 2024 užili všetky plánované podujatia a v čo najväčšom počte sa ich zúčastňovali.

Vilma Mikulová, predsedníčka ZO JDS Dojč

VYNÁŠANIE MORENY A VITANIE JARI - LÉTEČKO

Deti zo Základnej školy s materskou školou v Dojči pod vedením pani učiteľky Andrei Hrnčírikovej vo štvrtok 21.3. spálili Morenu, hodili ju do Dolinského potoka a privítali jar. Létečkom a maľovanými vajíčkami volali a vítali jar. Ďakujeme deťom, pani učiteľkám a všetkým, ktorí sa zúčastnili tohto krásneho programu.

ÚSPEŠNÉ RIEŠITEĽKY PRACOVNÝCH LISTOV Keď som urobila prvý pracovný list do Dojčanských novín, obávala som sa, akú bude mať odozvu. Bála som sa, či sa milí dôchodcovia neurazíte, že takýmto spôsobom chcem zamestnať a cibriť Váš mozog. Inšpiráciou mi bola Mgr. Katarína Chmurčiaková, ktorú sme pozvali k nám do obce, aby pre dôchodcov urobila prednášku na tému Alzheimer. Pracovné listy si našli svojich fanúšikov, dôchodcovia si ich nájdu v každom vydaní Dojčanských novín. Tí, ktorí vylúštili a odovzdali na Obecnom úrade **všetky pracovné listy za rok 2023**, tých sme pozvali na malé pohostenie do našej obecnej knižnice, kde sme im odovzdali malý darček—veľkú knihu krížoviek a lupu s logom našej obce. Posedeli sme, podebatovali a strávili príjemné popoludnie. Ďakujem Vám milé dôchodkyne :-)

Beáta Bátorová, šéfredaktor Dojčanských novín

AKTIVITY V ZÁKLADNEJ ŠKOLE S MATERSKOU ŠKOLOU DOJČ

Na Základnej škole s materskou školou prebiehajú priebežne aktivity, ktoré dopĺňajú každodenné vyučovanie.

V mesiaci november 2023 sme sa zapojili do projektov Aktívna škola a Koľko lásky sa zmestí do krabice od topánok. Veľké poďakovanie patrí rodičom, vďaka ktorým sa podarilo pripraviť 42 krabičiek s darčekmi. Pre žiakov sme zorganizovali Deň bez tašiek, Čierno-biely deň, exkurziu do Viedne. Žiačky 8. ročníka si pripravili aktivity na Deň pozdravov.

V mesiaci december 2023 sme si spoločne vyzdobili školu, náš krásny vianočný stromček potešil nielen žiakov. Zúčastnili sme sa viacerých podujatí. Žiaci 1. stupňa a deti materskej školy boli na divadelnom predstavení Danka a Janka v miestnom DK,

2. stupeň si pozrel vystúpenie tanečnej skupiny Sonny. Pani učiteľky 1. stupňa spolu so žiakmi navštívili areál Múzea juhomoravskej dediny v Strážnici, kde prebiehal program s vianočnými tradíciami. V rámci krúžku s p. učiteľkou Vymislickou žiaci pripravili adventné vence pre obyvateľov Dojča. Samozrejme, nesmieme zabudnúť ani na Mikuláša s čertami a anjelikmi, ktorí neobišli našu školu a nakukli do každej triedy. Najkrajšou aktivitou bola Vianočná akadémia, ktorú si žiaci nacvičili a odprezentovali 15.12. 2023 pre svojich blízkych.

V posledných dvoch mesiacoch, v januári a februári, sme sa sústreďovali na školské a okresné kolá olympiád z jednotlivých predmetov, Pytagoriády, súťaže Šaliansky Maťko, Ypsilon je hra. Na okresnom kole Olympiády z anglického jazyka sa žiak 9. ročníka Pavel Danko umiestnil na 3. mieste. Pani učiteľka Hrnčíriková nacvičila s deťmi program

Fašiangy, ktorí žiaci odprezentovali v škole pre spolužiakov a rodičov. Žiaci 6. ročníka sa zúčastnili na prednáške Tanzánia v DK v Senici. Žiaci 2. stupňa si

pozreli divadelné predstavenie v anglickom jazyku. 1. až 4. ročník si pozrel výstavu Šmolkovia. Do našej školy zavítal Ujo Viktor so svojim pesničkovým programom.

Pravidelne sa zúčastňujeme športových súťaží. Začali sme streľbou zo vzduchovky, kde sme sa umiestnili na 3. mieste v skupine mladší žiaci a na 4. mieste v skupine starší žiaci. Nasledovala súťaž vo vybíjanej, kde nás reprezentovalo 8 žiačok, získali 4.

miesto a naši žiaci si zmerali sily so školami zo Skalice, Holíča a Šaštína. Trojkového basketbalu v Senici sa zúčastnili chlapci, ktorí obsadili 4. miesto a dievčatá, ktoré získali striebornú medailu.

Naša škola sa zapojila do Projektu Olejko. Pred školskou jedálňou je umiestnená červená nádoba na použitý olej z domácnosti, ktorí môžete v uzatvorenej nádobe tu odovzdať. Aj takýmto spôsobom spoločne prispejeme k ochrane životného prostredia.

Viac informácií nájdete na webstránke školy:
www.zsdojc.edupage.org

Zápis do 1. ročníka ZŠ pre šk. rok 2024/2025

10. 04. 2024
od 15:30 – 17:30 hod.

v priestoroch
Základnej školy Dojč
(prízemie ZŠ)

Cieľom Školského vzdelávacieho programu je, aby žiaci našej školy boli vzdelaní, všestranne rozhľadení, pripravení na život a získali potrebné vedomosti a zručnosti poskytované školou.

Vo všetkých ročníkoch budeme venovať pozornosť najmä rozvoju čitateľskej gramotnosti žiakov, podporovať interaktívne, zážitkové a skúsenostné učenie, ktoré prepájajú učenie so životom.

V našej škole chceme:

- **poskytovať** všetkým žiakom rovnaké možnosti učiť sa,
- **podporovať** všetky druhy nadania - intelektuálne, telesné, športové i umelecké s cieľom vychovať zo žiaka harmonickú osobnosť,
- **naučiť žiakov** vážiť si život a zdravie, prácu a úspech, prírodu a životné prostredie, kultúrne dedičstvo a iné hodnoty v živote.

Čo čaká budúcich prváčikov v našej škole v šk. roku 2024/2025?

Kvalitné jazykové vzdelanie

- výučba **anglického jazyka** od 1. ročníka,
- výučba **nemeckého jazyka** od 7. ročníka.

Vyučovanie matematiky

- vyučovacou **Hejného metódou** od 1. ročníka s využitím elektronických učebných materiálov pre I. stupeň ZŠ, rôzne pomôcky na vyučovanie, pracovné zošity pre žiakov.

Počítačová a informačná gramotnosť

- výučba INV **od 3. ročníka: Informatika s Emilom** s využitím elektronických materiálov; doplnkové **zážitkové učenie s interaktívnou pomôckou Programovateľný slimák** s využitím medzipredmetových vzťahov INV – MAT,
- výučba **INF od 5. ročníka s využitím Programovateľných robotov** vo vyučovaní,
- kvalitne vybavená učebňa výpočtovej techniky.

Rozvoj športového nadania žiakov

- výborné priestorové a materiálne vybavenie,
- veľká telocvičňa,
- vonkajšie športoviská.

Školský klub detí

- ŠKD zabezpečuje pre deti, ktoré plnia povinnú školskú dochádzku, nenáročnú záujmovú činnosť podľa výchovného programu.

Stravovanie v školskej jedálni

- jedlá a nápoje podľa odporúčaných výživových látok, noriem a receptúr pre školské stravovanie.

Ponuka rôznych doplnkových aktivít

- krúžky s rôznym zameraním (výtvarné, jazykové, športové, tanečné, ...),
- výlety, exkurzie, výchovné koncerty, besedy,
- plavecký kurz, škola v prírode, lyžiarsky kurz,
- účasť na súťažiach a olympiádach.

Základná škola s materskou školou Dojč
Dojč 137, 906 02 Dojč
www.zsdojc.edupage.org
e-mail: zsdojc@gmail.com
PaedDr. Gabriela Emrichová
riaditeľka školy

Milí rodičia, milí budúci prváci, tešíme sa na Vás všetkých!

VIETE ČO JE TO SVETELNÝ SMOG A SVETELNÁ HYGIENA?

Majú výrazný vplyv na naše zdravie, peňaženky a dokonca aj na našu planétu. Napriek tomu k nim mnohí z nás pristupujú veľmi nezodpovedne a veľa ľudí dokonca ani nevie ich definíciu.

Svetelný smog je druh znečistenia ovzdušia a priestoru, ktorý je spôsobený nepotrebným osvetlením. Ľudia majú nesprávne svetelné návyky, často svietia zbytočne počas dňa alebo dokonca nezmyselne počas noci, kedy je práve naopak ideálne mať úplnú tmu. Toto nepotrebné umelé svetlo sa dostáva až do vesmíru. Tým pádom má negatívny vplyv nie len na naše zdravie (poškodenie očí, skracovanie spánku a narušenie biologických hodín), ale dokonca na celú planétu. Okrem toho nadbytočné svietenie taktiež ohrozuje naše financie, nakoľko míňame zbytočne veľa elektrickej energie. Väčším problémom než jednotlivci je však aj zlé hospodárenie so svetlom na priemyselnej, či dokonca štátnej, mestskej či obecnej úrovni.

Medzi základné zdroje svetelného smogu patria najmä verejné osvetlenia na uliciach. Okrem priemyselného a verejného osvetlenia však majú svetelný smog na svedomí aj jednotlivci, teda my ľudia. Často totiž svietime zbytočne vysokou intenzitou, zabúdame vypnúť svetlo, používame nočné osvetlenie na chodbe alebo zapneme umelé osvetlenie cez deň miesto toho, aby sme si zdravo, logicky a šetrne odostreli a prijímali slnečný svit.

Nadbytočné osvetlenie odrážané z oblohy späť na Zem je tvorené prevažne zo studeného modrého svetla a žiara, ktorú môžeme pozorovať v noci nám narúša náš cirkadiánny rytmus. Tým narúša aj naše biologické hodiny, ktoré zodpovedajú za procesy v našom tele a mysli. Môže nesprávne vplývať na vyplavovanie hormónov a spôsobiť tak množstvo zdravotných problémov vrátane nespavosti. Práve preto je dôležité spať so zatiahnutými žalúziami a závesmi.

Keď sa jedná o životné prostredie a naše financie, nadbytočné osvetlenie spotrebúva elektrickú energiu, a tým spôsobuje zbytočnú spotrebu. Okrem toho taktiež prispieva ku globálnemu otepľovaniu v dôsledku emisií skleníkových plynov. Jedným z okamžite pozorovateľných javov, ktoré má na svedomí práve svetelný smog je napríklad aj „zmiznutie nočnej oblohy“ a prakticky neviditeľné hviezdy nad väčšími mestami.

Hygiena osvetlenia je termín, ktorý bol vytvorený na opis dôležitosti regulácie množstva svetla, ktorému sú ľudia vystavení, aby sa zachoval ich cirkadiánny rytmus. Svetelná hygiena nie je len o farbe a intenzite svetla, ale aj o dĺžke a načasovaní expozície. Pokiaľ chcú ľudia využívať benefity svetla a zároveň blokovať jeho negatívny vplyv, mali by svetelnú hygienu praktizovať. Ako na to?

Kroky na praktizovanie svetelnej hygieny

- počas dňa sa čo najviac vystavovať slnečnému svitu;
- modré a zelené svetlo využívať len ráno a v produktívnej časti dňa;
- väčšiu intenzitu svetla používať len obmedzený čas a len v produktívnej časti dňa;
- v poobedňajších a večerných hodinách využívať ideálne len minimum svetla s nižšou intenzitou a teplejšími odtieňmi (žlté, oranžové svetlo);
- počas noci spať v úplnej tme, so zatiahnutými žalúziami a prekrytými diódami na zariadeniach;
- ak nutne potrebujete nočné osvetlenie, použiť najlepšie červené najteplejšie svetlo;
- vystavovať sa čo najmenej svetelnému smogu;
- simulovať si aj v interiéri čo najviac slnečný svit (to dosiahnete upravovaním teploty a intenzity svetla, ideálne je používať DUAL WHITE osvetlenie);
- pred spaním obmedziť obrazovky (monitor, TV, smartfón) alebo aspoň využívať nočné režimy (obmedzenie modrého svetla), prípadne okuliare s filtráciou modrého svetla.

O finančných benefitoch asi netreba priveľa hovoriť. Každému je najmä v tejto dobe jasné, že čím menej svieti, tým bude mať nižšiu spotrebu energie a nižšie náklady na prevádzku. Využívanie slnečného svitu, nízkej intenzity svetla vo večerných hodinách a úplnú tmu počas noci ocení každý rodinný rozpočet. V neposlednom rade nám však poďakuje aj naša planéta.

Dobrou správou je, že na vyriešenie problému nie sú potrebné žiadne veľké technologické objavy – STAČÍ PREPNÚŤ VYPÍNAČ! Je to rovnaké aj pri triedení odpadu – jedno rozhodnutie neznamená nič, ale keď miliarda ľudí urobí individuálne rozhodnutie, to ovplyvní celú planétu.

Zdroj: https://minalox.sk/blogs/minalox-magazin/ovplyvnuju-nase-zdravie-aj-planetu-viete-co-je-to-svetelny-smog-a-svetelna-hygiena

10 ROKOV MIESTNEHO ODBORU MATICE SLOVENSKEJ V DOJČI

V nedeľu 19.11.2023 zaplnil sálu Kultúrneho domu program s názvom 10 rokov MO Matice slovenskej v Dojči. Celé podujatie decentne moderovala Hanka Petrlová. Priebeh 10 rokov zhodnotil predseda MO MS Pavol Kubík a súčasne poďakoval všet-

kým členom za čas a elán, ktoré venovali organizácii podujatí. Podujatí pre deti nie je nikdy dosť - veľkému záujmu sa tešia tradičné popoludnia pre deti v

čase prázdnin, ktorých dušou sú aktívne učiteľky Dana Hoffmannová a Darina Nemečkayová, tradične pri detskom bazáre manželia Černých, organizačne

MATICA SLOVENSKÁ

10 ROKOV

MO MATICE SLOVENSKEJ v DOJČI
2013 - 2023

Alena Skalová. Históriu našej lokality pripomína žiakom našej ZŠ na svojich prednáškach Peter Holán. Srdcovkou predsedu Pavla Kubíka je folklór, k tomuto dokázal zapáliť mnohých ďalších až z toho vznikli 3 krojované plesy a krojovaná omša. Zapálil aj starostku obce Slavomíru Melišovú a Ľubku Truppovú, ktoré spoločne obnovili dojčanský kroj. Naši cezpoľní mladí členovia Lukáš Vlha a Štefan Brenkus technicky prispeli pri obnove studničky Hučák i pri sadení lipy Republiky. V spolupráci s MO

MS Senica sa uskutočnilo viacero zájazdov, či už divadelných alebo vlastivedných. Navštívili aj dolnozemských Slovákov v Báčskom Petrovci v Srbsku, kde návštevu sprostredkoval Pavol Danko - rodák z neďalekého Kulpína. Spomenutí i všetci ostatní členovia MO MS ako i mnohí priaznivci, ktorí pri jednotlivých akciách boli nápomocní boli súčasťou úspešného príbehu 10 rokov Matice slovenskej v Dojči - a tento príbeh si mohli pripomenúť pri prehliadke fotografií vystavených na paneloch.

Za Maticu slovenskú sa účastníkom prihovoril jej tajomník Peter Schvantner. Starostka obce ohodnotila prínos Miestneho odboru Matice slovenskej Pamätnou medailou. Farár Ivan Barus pripomenul začiatky Matice slovenskej pred 160 rokmi, keď prvým predsedom bol katolícky biskup Štefan Moyzes.

Všetkých prítomných obohatil kultúrny program

- vystúpili dojčanské deti zo ZUŠ Šaštín-Stráže - hrou na flautu, saxofón či klarinet za klavírneho sprievodu Richarda Bánskeho. Mužský spevácky súbor Uníňané zaspievali najmä záhoráckej pjesničky a záhoráčtinou slovom aj spevom výborne zabavil Peter Tokoš.

Z iného súdka boli elvisovky Juraja Prsteka a do tanca pozval i dovtedy váhajúcich Stanislav Rehák s harmonikou.

Počas programu si účastníci pozreli aj vystavené dojčanské obnovené kroje, o ktorých porozprávala Ľubomíra Truppová a príspevky o histórii z pera Petra Holána. MO MS ďakuje všetkým, ktorí prispeli do tomboly. Bohatá tombola a otvorený bufet prispeli k dobrej atmosfére celého podujatia, ktoré sa konalo s finančným príspevkom obce Dojč.

Účastníci sa podpísali do kroniky našej obce.

Valéria Kubíková

KOLÍSKA DOJČA Kolískou starých kultúr je Stredný východ a predovšetkým **Mezopotámia**. Tieto kultúry, ktorých začiatky sa kladú do šiesteho a siedmeho tisícročia pred našou érou, boli vybudované na poľnohospodárstve. Vtedy, pravda, nástroje potrebné na obrábanie pozemkov zhotovovali sa len **z kameňa**, keďže kovy neboli známe. Podľa tohto materiálu najstarší úsek ľudských dejín menuje sa **doba kamenná**. Hlavný inventár domácnosti v dobe kamennej neboli však nástroje, ale **keramika**, nádoby zhotovené z hliny, vypálené a zdobené pravidelne rozličnými ornamentmi, podľa ktorých sa pozná **ich pôvod a vek**. Početne vzrastajúce ľudstvo hľadalo nové možnosti obživy a zaberalo postupne ešte neosídlené územia. Tak sa šírili znalosti získané v poľnohospodárskom zamestnaní zo Stredného východu cez Anatóliu **na Balkán a do Podunajska**. Toto putovanie hospodárskych hodnôt a s nimi spojených kultúrnych znakov dá sa veľmi dobre sledovať práve podľa nálezov keramiky. Na ceste z Mezopotámie až k nám najznámejšími priechodnými stanicami sú grécka Trója na Bospore a obec Vinča pri Belehrade. Nálezy keramiky z týchto lokalít ukazujú na spojenie jednak smerom na východ, jednak do Podunajska**.** (Janšák, str. 16)

Homo neandertálec *bol prvý človek, ktorý osídlil Európu a juhozápadnú Áziu. V Európe žil vyše 300 000 rokov, do roku* ***24 000 pred n. l.*** *. Jedol hlavne mäso, až 90% potravy. A čo jeho reč?* ***Jazylka*** *je veľmi malá kosť, takže sa málokedy zachová. V Kebare v Izraeli sa našla úplná jazylka neandertálca. Naznačuje to, že neandertálci* ***mali určitú formu reči****.* ***Na Záhorie*** *prišli z juhu. Postupovali proti toku riek Dunaj, Morava a Myjava. Vedci zistili, že za rok prekonali vzdialenosť asi 300 km. Tak dlhá doba prítomnosti neandertálca v Európe nás utvrdzuje v tom, že určite žil aj na území dnešného* ***Dojča****.*

V mladšej dobe kamennej, ktorú kladieme u nás do štvrtého tisícročia pred naším letopočtom, vyvinula sa na brehoch Dunaja a jeho prítokov zvláštna kultúra. Jej základom bolo poľnohospodárstvo a jej pôvod sa opiera o vzory prinesené z východu. Podľa **výzdoby nádob**, ktoré sa v bežnom živote upotrebovali, menujeme ju kultúrou **volútovej keramiky**. Ľudstvo tejto kultúry rozmnožilo sa natoľko, že osídlilo aj údolia všetkých slovenských riek ďaleko k horám, ba dostalo sa až do Liptova. Keď mu už nestačila podunajská rovina, hľadalo nové plochy vhodné pre poľnohospodárstvo na susednej Morave, v Čechách, ba i v Nemecku,

v oblasti Mainu a Rýna. Tak sa rozšírila kultúra volútovej keramiky od dolného Dunaja až do dnešnej Belgie. V časoch najväčšieho svojho rozkvetu zaberala súvislý pás osídleného územia, dlhý asi tisíc päťsto kilometrov a široký priemerne tristo kilometrov. Z pravekých kultúr dosiahla teda okrem neskoršej kultúry Keltov najväčšie rozšírenie**.** (Janšák, str. 17)

Homo sapiens*, človek dnešného typu sa vyvinul* ***v Afrike****. Najprv osídlil Afriku a potom všetky kontinenty. Európu osídlil pred* ***40 000 rokmi pred n. l.*** *. Výšku mal do 1,85 m.* ***Na Záhorie*** *prišiel z východu, pohodlným priechodom cez Malé Karpaty na trase* ***Trstín – Buková – Prievaly****. Jeho prítomnosť na území dnešného* ***Dojča*** *máme doloženú nálezmi kamenných a štiepaných nástrojov. Našli sa aj črepy z mladšej doby kamennej. Svoje stopy zanechal aj na* ***lokalite Drahy****. Tu sa našli zlomky keramických nádob, kamenné drviče, časť podložky na drvenie obilia, brúsny kameň.*

K dôležitému a vzácnemu inventáru neolitickej domácnosti patrili totiž **nožíky** vyrobené zo sopečného skla zvaného **obsidián**, ktorého ložiská sú na východnom Slovensku v Slanských vrchoch, v okolí Stredy nad Bodrogom a maďarského Tokaja. Inde v strednej Európe obsidiánu vôbec niet. Od Slanských vrchov rozšírilo sa sopečné sklo vo forme výrobkov z neho zhotovených pozdĺž Dunaja a Tisy až na Balkán a k nám na južné i **juhozápadné Slovensko**. No stretáme sa s ním aj na Morave a v Čechách, vždy v súvislosti s kultúrou **volútovej keramiky**. Čo však je z hľadiska Brány v Malých Karpatoch najdôležitejšie, nachádzame ho na neolitických sídliskách pozdĺž potoka Trnavy od Majcichova až po Trstín a na západ od horského pásma v Jablonici a v chotároch **viacerých obcí okolo Senice**. Niet pochybností, že nástroje zhotovené z obsidiánu /nožíky, škrabadlá, vrtáky/ prenášali z jednej osady do druhej neolitickí poľnohospodári, ktorí hľadali nové plochy pre pestovanie obilia a prechádzali práve Biksádskym priesmykom z dolného Považia na Záhorie a ďalej na Moravu i do Čiech**.** (Janšák, str. 17)

Pochybnosť, či praveká cesta skutočne viedla malokarpatskou Bránou, či sa obsidián prenášal práve ňou a nie inakade, keďže sa v nej dosiaľ nenašli nástroje, zhotovené z tohto vzácneho materiálu. Tu nám pomáhajú rozptýliť neistotu archeologické nálezy z doby bronzovej, ktorá časove nasledovala po dobe kamennej, keď už človek vedel dobývať meď z rúd a spracovať ju primiešaním cínu na bronz. Aj technológia spracovania kovov prišla k nám **z východu**. Tentoraz poznáme jej kolísku celkom presne. Je ňou **Kaukaz**, v ktorého starobylom mene skrýva sa podľa českého orientalistu Bedřicha Hrozného pojem kov. Kaukazskí baníci a kováči, hľadajúci niekedy v polovici tretieho tisícročia pred naším letopočtom nové zdroje surovín, objavili zlato a meď v Sedmohradsku i na Slovensku. Medi bolo také množstvo a vzdialenosť medzi Karpatmi a Kaukazom bola taká veľká, že sa nevyplatilo prenášať rudy do metalurgickej oblasti na východných brehoch Čierneho mora. Prisťahovalci z ďalekej Arménie a Anatólie nevrátili sa už teda domov, ale si otvorili dielne vo svojej novej vlasti. Museli to byť neobyčajne zruční remeselníci. Asi za dve storočia všetky podunajské predveké osady boli priam zaplavené **výrobkami z bronzu**. Na tejto hospodárskej revolúcii participovalo Slovensko veľkým podielom. Anatolským baníkom ďakujeme za objavenie medených ložísk v spišskogemerskom Rudohorí a v okolí Banskej Bystrice. Rýdza meď sa však upotrebovala len veľmi krátko na zhotovovanie nástrojov. Na prípravu bronzu bol potrebný cín ako prímesok. Toho však u nás niet. Bolo ho treba dovážať z Čiech, kde boli veľké ložiská v Krušných Horách. Tak vstupuje do kalkulácií kaukazských baníkov a kováčov cesta ako nevyhnutný hospodársky faktor. Hlavný spoj z Podunajska do Čiech viedol však **Biksádskym priesmykom.** (Janšák, str. 17)

***Na Drahach** sa našli črepy nádob zdobené prstovaním, ktoré patria k velatickej kultúre. V tejto lokalite Rudolf Klamík našiel **kamenný kadlub** na odlievanie opaskovej zápony – spony, datovaný do staršej doby bronzovej. Ide o ojedinelý a jedinečný nález kamenného kadluba. Severne, neďaleko od miesta nálezu sa našiel i druhý kamenný kadlub. Po záplavách dňa 26. júna 2022 severne od kostola Všetkých svätých sa v Dolinskom potoku našiel tretí obojstranný kamenný kadlub, ktorý určite pochádza z priestoru Drahy. Nález **troch** kamenných kadlubov pochádzajúcich z jedného mieste nám potvrdzuje, že na lokalite Drahy bolo v dobe bronzovej významné sídlisko, kde sa **odlievali výrobky z bronzu**. Vladimír Jamárik na svojej mape XV. z roku 1982 zakreslil praveké sídlisko **z doby bronzovej** do priestoru Drahy a priestoru severne od nich.*

Kelti, ktorí žili v tomto kraji na rozhraní letopočtu, boli skvelí kováči a hutníci a pravda, pre tie časy nedostižní poľnohospodári**.** A práve v Strážach sme našli rotačné mlynské kamene na drvenie zbožia, ukazujúce na toto ich zamestnanie. (Janšák, str. 82)

Osídlenie keltskými kmeňmi dokladajú viaceré črepy zo zberov Vladimíra Jamárika i d. p. Antona Hrebíka zo situlovitých hrncov a zásobníc so zosilneným, niekedy až ovaleným okrajom, ktoré mali telo nádoby zdobené zvislým hrebeňovaním. Vyhotovené boli z hliny s prímesou grafitu a sľudy – materiálu charakteristického pre toto obdobie. (Drahošová, str. 13)

*Aj na **Drahach** nachádzame stopy po Keltoch. Našli sa tu tuhované črepy a sklenený korálik.*

Germáni si nebudovali osady v horskom teréne, na ťažko prístupných výšinách, ale prevažne v rovinách, pri potokoch, na brehoch riek a barín. Tieto zásady osídlenia osvojili si ešte v starej vlasti, keď museli bývať v močiaroch pozdĺž Labe, Véséry, Rýna a Mainu. Po príchode na Moravu a do horného Podunajska zostali verní svojim starým tradíciám. Aj u nás volili svoje sídla v podobných polohách. Menšie osady tohto charakteru sú pozdĺž celej cesty, spájajúcej dolnú Moravu s Považím a idúcej horským prielomom Prievaly – Trstín. **V Dojči** a Čáčove na Záhorí, v Cíferi pri Trnave boli však také veľké germánske sídliská, že sama ich prítomnosť dokazuje, aký význam malo cez ne vedúce komunikačné spojenie. Juhomoravskí **Markomani** a juhoslovenskí **Kvádi** podávali si cez ne ruky pri každodennom styku, ale i pri veľkých spoločných akciách, podnikaných proti Sarmatom na východe a proti Rimanom na juhu**.** (Janšák, str. 23)

Významnou lokalitou z doby rímskej je germánske sídlo **v polohe Jasenové**. Okrem iných nálezov tu boli získané črepy rímskoprovinciálnej terry sigillaty – luxusnej tehlovočervenej keramiky s plastickým dekorom. Charakter sídliska pomáhajú dokresliť nálezy troch fragmentov tkáčskych závaží a prasleny, ktoré na lokalite dokumentujú **textilnú výrobu**. Veľké množstvo železnej rudy i strusky svedčí o **železiarskej výrobe** na sídlisku. Uvedené nálezy svedčia o tom, že v prípade sídliska na Jasenovom išlo o väčšie významnejšie sídlisko z mladšej doby rímskej, na ktorom boli zastúpené i náročnejšie výrobné postupy a jeho obyvatelia mali čulé hospodárske kontakty s bližším i vzdialenejším okolím. (Drahošová, str. 13)

***Doba rímska** je datovaná od 40 rokov pred n. l. do roku 400 n. l.*

*Na **Drahach** sa zatiaľ nenašli artefakty z doby rímskej. No vzhľadom k prítomnosti Germánov na Jasenovom, dá sa predpokladať, že i tento priestor tak významný v dobe bronzovej a prítomnosť Keltov na ňom, bol osídlený Germánmi.*

V spoločenskom zriadení **Veľkej Moravy** základným kameňom bolo poľnohospodárstvo. O tom vieme však najmenej. Len staveniská roľníckych osád sa dajú spoľahlivo zistiť. Z inventára roľníckej domácnosti a z poľnohospodárskych nástrojov nezachovalo sa nič, pretože boli zhotovené prevažne z dreva. Postavenie roľníka však sotva bolo čisto poddanské a tým menej otrocké. Pri takom spoločenskom pomere vládnucej a výrobnej vrstvy sotva by sa bolo mohlo roľníctvo populačne rozmnožovať v takej miere, ako nám to počet zaniknutých osád ukazuje. **Na Záhorí** bolo v časoch veľkomoravských oveľa viac roľníckych osád, než ich je dnes. A tu môžeme hovoriť tiež len o takých, po ktorých sa zachovali archeologické pamiatky. Koľko je úplne zaniknutých alebo dosiaľ neznámych, **ani nevieme.** (Janšák, str. 30)

Ale už z dosiaľ získaných poznatkov dá sa súdiť, že primoravský kraj patril v predhistórii medzi najhustejšie osídlené územia **Slovenska**. (Janšák, str. 55)

*Na prelome **6.** storočia prichádzajú na Záhorie **Slovania**. **Chotár Dojča** osídlili Slovania ešte pred vznikom Veľkomoravského štátu.*

Pre ďalší úsek, zahrnujúci zhruba **8. – 12.** storočie, sa najčastejšie používa názov „**doba hradištná**“. Ako už tento názov napovedá, vzniká mnoho nových hradíšť, prípadne sú prebudované staršie opevnené sídla. Na mnohom „bronzovom“ alebo halštatskom hradišti tak nachádzame i výrazné stopy po slovanskom osídlení. Hocikedy potom priamo na slovanských hradiskách plynule vyrástli mestá **historické a novej doby.** (Hajšman J., Řezáč M., Sokol P., Trnka R. str. 198)

***Toto je i prípad Dojča**, ktorý vzniká na slovanskom hradisku **Hrúd** za kaplnkou svätej Trojice **na Závsí**. Dá sa teda povedať, že na Drahach žili ľudia neprestajne od doby kamennej. Prvá písomná zmienka o Dojči je z roku **1392**, kde sa hovorí **o Veľkom a Malom Dojči**. **Veľký Dojč** vyrástol na slovanskom hradisku Hrúd, na ľavej strane Dolinského potoka za kaplnkou svätej Trojice. Časom, pravdepodobne priestor Veľkého Dojča bol pre obyvateľstvo malý a tak v susedstve na pravej strane Dolinského potoka, **na Malej doline** vyrástla nová osada, ktorú naši predkovia nazvali **Malý Dojč**. Možno svoje meno Malý dostal po Malej doline na ktorej stál. …*

Z toho môžeme určiť, že Veľký a Malý Dojč sa spojili niekedy v priebehu prvej tretiny **15. storočia**. Stále pretrvávajúce povedomie o pôvodne dvoch dedinách odráža aj pomnožný názov Dojčie. (Vrablec, str. 26)

*Dnes priestor obojstranne Dolinského potoka pri kaplnke svätej Trojice sa volá **Závsie**. Keď si všimneme popisné čísla domov v dnešnej obci **Dojč**, tak tieto od čísla **1** začínajú **na Závsí**. Bol tu **obecný úrad, žandárska stanica i pošta**. Budova obecného úradu je už zbúraná a mala popisné číslo **29.** Žandárska stanica bola na popisnom čísle **47**. Táto budova ešte stojí ako aj budova pošty. Pošta bola umiestnená v dome s popisným číslom **58. Zo Závsia sa Dojč** začal postupne rozširovať južným smerom. Jeho hranica na juhu končí pred **Starým potokom**. Osídlenie a výstavba obce pokračovala západným smerom pozdĺž Dolinského potoka **na Hoštáki a Vésku**. Čiastočne i smerom **na Ulički a do Otrubňice**. S istotou teda môžeme tvrdiť, **že kolískou Dojča bolo Závsie**. Závčané, ste na to hrdí? Ja áno.*

Literatúra: 1. Janšák Štefan, Brány do dávnoveku Tatran 1986,
2. Dojč Monografia obec Dojč 2022, Drahošová Viera, Vrablec Pavol
3. Hajšman Jan, Řezáč Milan, Sokol Petr, Trnka Robert Příručka amatérského archeologa Libri 2009

Peter Holán

RODIČOVSKÉ ZDRUŽENIE PRI ZŠ S MŠ DOJČ

MAŠKARNÝ PLES Fašiangy sú symbolom veselosti, zábavy a hlavne obdobím karnevalov. A takýto fašiangový karneval nechýbal ani u nás v Dojči pod taktovkou Rodičovského združenia. V sobotu 20.1.2024 sa náš kultúrny dom premenil na ríšu plnú čarovných bytostí, super-hrdinov, zvieratiek, princezien a iných postavičiek z rozprávok a filmov. Všetko ožilo farbami vďaka krásnej farebnej výzdobe. O skvelú zábavu a hudbu sa postaral šikovný Delt-Jays. Deti v kruhu predstavili svoje krásne masky, za ktoré dostali sladkú odmenu. Aby deti nabrali silu na tancovanie a šantenie mohli sa občerstviť v bufete, kde bolo nachystaných veľa maškŕt. Veľkým prekvapením bol Mr. Funtastic, ktorý mal pre deti pripravený zábavný program. Zlatým klincom programu bola bohatá tombola, v ktorej mohli deti vyhrať zaujímavé ceny. Hlavným lákadlom bol určite tablet a kolobežka. Na karnevale je vždy skvelá zábava a už teraz sa tešíme, že o rok sa opäť prenesieme do sveta rozprávok, tanca a zábavy.

Ďakujeme všetkým, ktorí sa podieľali na organizovaní tejto vydarenej akcie a sponzorom.

RODIČIA DEŤOM - Rodičovské združenie podporilo v školskom roku 2023/2024 výchovno-vzdelávací proces na škole zakúpením pomôcok pre prvákov na výučbu novou metódou „Hejného“ v hodnote 454,- €, na výučbu anglického jazyka 100,- €, pomôcky na telesnú výchovu 717,-€, knihy na povinné čítanie pre 2. stupeň 450,- €, knihy pre predškolákov 83,- €, tlač školského časopisu 213,- €, agenda Edupage 519,- €, magnetická mapa Slovenska na hodiny vlastivedy pre 4. ročník vo výške 352,- € a spoločenské hry do ŠKD 230,- €. Ďalej sa finančne podieľalo na zabezpečení kultúrnych podujatí pre deti, na organizovaní výletov, exkurzií - výchovný koncert pre 1. stupeň 150,- €, doprava na výstavu „Šmolkovia“ 1. stupeň 350,- €, vianočné divadelné predstavenie pre MŠ + 1. stupeň 372,- €, hudobné predstavenie pre MŠ 150,- €, doprava na tanečný koncert „Sonny“ pre 1. a 2. stupeň 360,- €, doprava na divadelné predstavenie v anglickom jazyku pre 2. stupeň 218,- € a zároveň sa prispelo na aktivity ako mikulášske balíčky, sponzorské dary do tomboly.

Dieťa tak počas školského roka dostane viac než 15,- €, ktoré uhradí jednorazovo vo forme členského príspevku. Preto prosíme rodičov, ktorí stále príspevok neuhradili, aby tak urobili.

Vážení rodičia a priatelia školy,
pomôžte nám skvalitniť výchovno-vzdelávací proces na našej škole venovaním 2% z dane. Zákon Vám umožňuje darovať 2 % zo svojich daní z príjmov neziskovej organizácii, ako je aj naše **Rodičovské združenie pri ZŠ s MŠ Dojč** . Tento dar Vás nič nestojí, pretože daň by ste inak odviedli štátu. Vaše 2 % pre nás znamenajú prejavenie dôvery a podporu v rozvíjaní našich aktivít v prospech Vašich detí.

ĎAKUJEME

Údaje, ktoré potrebujete v tlačive uviesť:
SRRZ - Rodičovské združenie pri ZŠ s MŠ Dojč, 906 02 Dojč č. 137, IČO: 173196171194

7. REPREZENTAČNÝ PLES OBCE DOJČ

Naše úsilie a dobrý zámer bol opäť korunovaný úspechom. Lístky na 7. reprezentačný ples boli vypredané skôr, ako boli vytlačené. Výzdobe, zábave aj občerstveniu sme venovali veľkú pozornosť a oplatilo sa. Hostí vítala sála kultúrneho domu vyzdobená v obecných farbách—žlto-zelená výzdoba si vyslúžila plno chvály. Väčšina hostí boli domáci, ktorí si prizvali rodinu, kamarátov aj známych. Nesklamali nás ani priatelia z družobnej obce Boršice, ktorí sa zúčastnili síce v menšom počte ako po minulé roky, ale z ich srdečnosti a dobrej nálady sme sa tešili stále rovnako.

Hudobná skupina LEGO zabávala plesajúcich do skorých ranných hodín, o programovú časť večera sa postaral majster sveta v BikeTriale Ján Kočiš. Skvelou TRIAL SHOW hostí zabavil, vystrašil, aj vyskúšal ich reflexy a odvahu.

Ďakujeme z celého srdca všetkým sponzorom za krásne a hodnotné ceny, ktoré venovali do tomboly. Už teraz sa tešíme na ďalší ples a srdečne Vás naň pozývame!

Beáta Bátorová
predsedníčka KuKo

S LÁSKAVÝM DOVOLENÍM NAŠICH HOSTÍ – PÓZA PRE NAŠICH ČITATEĽOV

FAŠIANGOVÁ VESELICA

Slovo fašiang pochádza z nemeckého slova vast-schane, ktoré vo voľnom preklade znamená posledný nápoj. Toto slovo symbolizovalo, že po ňom nastáva 40-dňový pôst pred Veľkou nocou. Práve preto boli posledné fašiangové dni plné bujarej zábavy. Pochovávaním basy v sobotu 10. februára, ktoré dlhé roky organizuje Dobrovoľný hasičský zbor Dojč, sme sa aj my tradične rozlúčili s fašiangovým obdobím. Fašiangová zábava v našom kultúrnom dome mala bohatú účasť domácich, ale aj cezpoľných návštevníkov. Svojou účasťou nás podporili, a touto cestou im ďakujeme.

Nechýbala bohatá tombola, veľa sa pilo a tancovalo. Večernú zábavu rozprúdila hudobná skupina Čvančaranka. Kultúrny program nám minulý rok chýbal, a preto sme si na ňom dali tento rok záležať. Vďaka našej mládeži sme mohli vidieť parodický tanec na pieseň „Langoš“ v zásahových oblekoch a veselú ukážku prípravy mladých hasičov na hasičský výjazd. Tí si zaslúžia pochvalu, keďže sa zúčastnili nielen na pochovávaní basy, ale aj na každoročnom „skákaní“ Turkov po celej dedine. Mali toho skutočne neúrekom. Aj v kultúrnom dome nám predviedli túto dlhoročnú tradíciu.

Vydarená akcia nás opäť presvedčila o tom, že klasická „dzedzinská zábava“ nikdy nesklame, a že zachovávať naše zvyky a tradície aj pre budúce generácie sa určite oplatí.

Júlia Kozánková

OBECNÝ ÚRAD
DOJČ
MATRIČNÝ ÚRAD

KLOBÁSKA

TJ DOJČ V JARNEJ ČASTI ODOHRÁ 50 MAJSTROVSKÝCH STRETNUTÍ

TJ Družstevník Dojč má v súťažnom ročníku 2023/2024 prihlásené štyri mužstvá. V súťažiach Oblastného futbalového zväzu Senica mužstvo prípravky U11, mužstvo mladších žiakov U13 a mužstvo dospelých. V súťažiach Západoslovenského futbalového zväzu Nitra naše mužstvo dorastu pôsobí v IV. lige U19 HUMMEL Lige.

Po skončení jesennej časti nám najviac radosti robia naši najmladší. Mužstvo prípravky U11 je v tabuľke na druhom mieste o jeden bod za Holíčom, s ktorým jediným stratili body a ostatné majstrovské stretnutia vyhrali. Mužstvo mladších žiakov U13 sa nachádza na ôsmom mieste z desiatich mužstiev a oproti minulému roku sa v mnohom zlepšili, čo sa prejavilo na výsledkoch. Po skončení jesennej časti mužstvo prípravky U11 a mužstvo mladších žiakov U13 usilovne trénovali pondelok a stredu od 6.11. do 4.12. 2023 v telocvični Základnej školy s materskou školou Dojč.

Mužstvo dorastu U19 má za sebou náročnú sezónnu v krajskej súťaži. Veľa hráčov trápilo zranenie, čo sa prejavilo na počte hráčov v jednotlivých majstrovských stretnutiach. Majstrovské domáce stretnutia rozhodovali veľakrát rozhodcovia z vyšších futbalových súťaží z Trenčianskeho kraja. Mužstvo dorastu odohralo posledné stretnutie jesennej časti 12.11.2023 a už 10.3.2024 začala jarná časť. Po jesennej časti je mužstvo dorastu na štrnástom mieste. Mužstvo dospelých nenaplnilo svoje predsavzatia a momentálne je na poslednom mieste v tabuľke. Mužstvo sa postupne dopĺňa o hráčov dorastu, ktorí sa po skončení jarnej časti zaradia len do mužstva dospelých.

Ukončenie jesennej časti malo každé mužstvo zvlášť. V sobotu 25.11.2023 sa uskutočnilo ukončenie jesennej časti mužstva prípravky a mladších žiakov v kabíne na ihrisku v spolupráci s rodičmi, za čo im touto cestou chceme poďakovať. Pán Michal Pokrývka pripravil chutné občerstvenie, a potom si deti pochutnali na torte.

V nedeľu 26. 11.2023 sa uskutočnila Svätá omša za živých i zosnulých členov Telovýchovnej jednoty v Dojči a poďakovanie za 95 rokov od založenia futbalu v Dojči. Tak, ako každý rok, zavítal k nám 6.12.2023 Mikuláš a deťom porozdával Mikulášske

balíčky so sladkosťami.

Na záver futbalového roka 2023 sa uskutočnil 9.12.2023 v Topoľčanoch Halový turnaj oblastných výberov prípraviek U11 o pohár predsedu Západoslovenského futbalového zväzu. Do výberu ObFZ Senica pod vedením Petra Adamkoviča a Petra Kurca boli z nášho mužstva vybraní piati hráči Adam Bibza, Timotej Čelustka, Dominik Lenko, Martin Florek a Marko Pokrývka. Mužstvo obsadilo 7. miesto z 12 mužstiev. Všetkým ďakujeme za vzornú reprezentáciu nášho klubu v reprezentácii mužstva ObFZ Senica.

Zimná príprava TJ Dojč prebieha od 22.1.2024. Prípravka U11 a mladší žiaci U13 trénujú v pondelok a v stredu v telocvični Základnej školy s materskou školou Dojč. Mužstvo dorastu a dospelých absolvujú zimnú prípravu v pondelok a v stredu v telocvični a v sobotu na ihrisku. V sobotu 9.3.2024

sa mužstvo U11 zúčastnilo na halovom turnaji o Pohár predsedu ObFZ Senica.

Výsledky nášho mužstva: Dojč - Sobotište 3-1 , Dojč - Kopčany 2-0, Dojč - Kunov 1-1.

Skupinu A vyhral Dojč a postúpili sme do finále turnaja. Finále turnaja Dojč - Popudinské Močidľany 0 -1. V napínavom stretnutí sa naším hráčom nepodarilo prekonať brankára hostí z množstva šancí ani raz a skončili sme na turnaji na druhom mieste.

Jarná časť futbalového ročníka 2023/2024 sa začala súťažou dorastu 10.3.2024, mladší žiaci U13 23.3.2024, prípravka U11 30.3.2024, dospelí začínajú 7.4.2024. Mužstvo dospelých má naplánované tri priateľské stretnutia.

Všetkým prajeme veľa úspešných futbalových výsledkov.

Počas letnej prestávky plánujeme usporiadať XVIII. ročník futbalového turnaja AXIAL CUP a turnaj prípraviek.

Peter Adamkovič

Vydavateľ: Obec Dojč, č. 125, 906 02 Dojč, IČO: 00309508
Periodicita: štvrťročník
Webová stránka: www.dojc.sk
Redakčná rada: Komisia školstva, kultúry a športu
Za obsah príspevku je v plnej miere zodpovedný jeho autor.
Redakčná rada si vyhradzuje právo gramatickej, štylistickej a rozsahovej úpravy textov.
Šéfredaktor / grafická úprava: Beáta Bátorová **EV 5320/16** **ISSN 2453-7802** **Náklad: 500 ks**